

Меѓународен стандард за финансиско известување 4

Договори за осигурување

Цел

- 1 Целта на овој МСФИ е да го утврди финансиското известување за *договори за осигурување* за секој ентитет кој издава такви договори (опишан во овој МСФИ како *осигурител*) додека Одборот ја заврши втората фаза од својот проект за договори за осигурување. Поконкретно, овој МСФИ бара:
- (а) Ограничено подобрување на сметководството кое се спроведува од страна на осигурителите за договори за осигурување.
 - (б) Обелоденување кое ги идентификува и објаснува износите во финансиските извештаи на осигурителот кои произлегуваат од договорите за осигурување и им помага на корисниците на тие извештаи да ги разберат сумата, временскиот распоред и неизвесноста на идните парични текови од договорите за осигурување.

Делокруг

- 1 Ентитетот ќе го применува овој МСФИ на:
- (а) Договори за осигурување (вклучувајќи и *договори за реосигурување*) кои ги издава и договори за реосигурување кои ги има склучено.
 - (б) Финансиски инструменти кои ги издава со *својство на дискреционо учество* (види точка 35). МСФИ 7 *Финансиски инструменти: обелоденување* бара обелоденување во врска со финансиски инструменти, вклучувајќи и финансиски инструменти кои содржат такви својства.
- 3 Овој МСФИ не ги обработува другите аспекти на сметководството за осигурителите, како сметководство за финансиските средства и финансиските обврски издадени од осигурителите (види МСС 32 *Финансиски инструменти: презентирање*, МСС 39 *Финансиски инструменти: признавање и мерење* и МСФИ 7), освен во преодните одредби во точка 45.
- 4 Ентитетот нема да го применува овој МСФИ на:
- (а) Гаранции за производи издадени директно од производителот, посредникот или продавачот (види МСС 18 *Приходи* и МСС 37 *Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства*).
 - (б) Средства и обврски на работодавецот во рамките на плановите за користи на вработените (види МСС 19 *Користи за вработените* и МСФИ 2 *Плаќање врз основа на акции*) и обврските по основ на користи при пензионирање за кои се известува како за дефинирани планови за користи при пензионирање (види МСС 26 *Сметководство и известување од страна на плановите за користи при пензионирање*).
 - (в) Договорни права или договорни обврски кои зависат од идното користење, или правото на користење, на нефинансиски ставки (на пример, некои надоместоци за лиценци, тантиеми, плаќања за неизвесни наеми и слични ставки), како и од резидуалните вредности на гаранцијата на корисникот на наемот вградена во финансискиот наем (види МСС 17 *Наеми*, МСС 18 *Приходи* и МСС 38 *Нематеријални средства*).
 - (г) Договори за финансиски гаранции освен ако издавачот претходно експлицитно не потврдил дека тој таквите договори ги смета за договори за осигурување и дека користел сметководство кое е применливо за договори за осигурување, во кој случај издавачот може да избере да примени или МСС 39, МСС 32 и МСФИ 7 или овој МСФИ на таквите договори за финансиски гаранции. Издавачот може да бира за секој договор поединечно, но изборот за секој договор е неотповиклив.
 - (д) Неизвесен надоместок кој се должи или побарува во деловната комбинација (види МСФИ 3 *Деловни комбинации*).
 - (ѓ) *Договори за директно осигурување* кои ги поседува ентитетот (односно договори за директно осигурување во кои ентитетот е *имател на полисата*). Сепак, *цедентот* ќе го примени овој МСФИ на договорите за реосигурување кои ги склучил.

- 5 За полесна примена, овој МСФИ го опишува секој ентитет кој издава договори за осигурување како осигурител, без разлика дали издавачот се смета за осигурител за правни или надзорни цели.
- 6 Договорот за реосигурување е вид на договор за осигурување. Во согласност со тоа, сите споменувања во овој МСФИ на договори за осигурување се однесуваат и на договори за реосигурување.

Вградени деривативи

- 7 МСС 39 бара ентитетот да одвои некои вградени деривативи од нивниот основен договор, да ги измери според *објективната вредност* и да ги вклучи промените во нивната објективна вредност во добивката или загубата. МСС 39 се применува за деривативи кои се вградени во договори за осигурување освен ако самиот вграден дериватив не претставува договор за осигурување.
- 8 Како исклучок од барањата во МСС 39, осигурителот не мора да ја одвојува, и мери според објективна вредност, опцијата на имателот на полиса да го отстапи договорот за осигурување за фиксна сума (или за сума заснована на фиксен износ и каматна стапка), дури и ако цената на извршувањето се разликува од сметководствената вредност на *обврската за осигурување* од основниот договор. Сепак, барањата во МСС 39 се применуваат за опции за продавање или опција на предавање на готовина вградена во договор за осигурување ако вредноста која се отстапува варира како реакција на промените во финансиските променливи (како што се главнина или цена или индекс на стока), или не-финансиска променлива која не е карактеристична за дадена договорна страна. Понатаму, тоа барање исто така се применува ако можноста на имателот да ја искористи опцијата за продавање или опцијата за предавање на готовина е поттикната од промена во таквата варијабила (на пример, опција за продажба која може да се искористи доколку пазарниот индекс достигне одредено ниво).
- 9 Точка 8 се применува еднакво на опциите за предавање на финансискиот инструмент кој содржи својство на дискреционо учество.

Одвојување на компонентите на депозитот

- 10 Некои договори за осигурување содржат и компоненти на осигурување и *компоненти на депозит*. Во некои случаи, од осигурителот се бара или му е дозволено да ги *одвои* тие компоненти:
- (а) Одвојувањето се бара ако се исполнети и двата од следните услови:
 - (i) Осигурителот може да ја измери компонентата на депозитот (вклучувајќи и секоја вградена опција за предавање) одделно (односно без разгледување на компонентата на осигурувањето).
 - (ii) Сметководствената политика на осигурителот инаку не бара од истиот да ги признае сите обврски и права кои произлегуваат од компонентата на депозитот.
 - (б) Одвојувањето е дозволено, но не се бара, доколку осигурителот може да ја измери компонентата на депозитот одделно како во точка (а)(i) но неговата сметководствена политика бара да ги признае сите обврски и права кои произлегуваат од компонентата на депозитот, без разлика на основата која е користена за мерење на тие права и обврски.
 - (в) Одвојувањето е забрането доколку осигурителот не може да ја измери компонентата на депозитот одделно како што е наведено во точка (а)(i).
- 11 Следното е пример на случај кога сметководствените политики на осигурителот не бараат од истиот признавање на сите обврски кои произлегуваат од компонентата на депозитот. Цедентот добива надоместок за загуби од *реосигурителот*, но договорот го обврзува цедентот да го врати надоместокот во годините што следат. Таа обврска произлегува од компонентата на депозитот. Ако сметководствените политики на цедентот инаку би дозволиле да се признае надоместокот како приход без да се признае обврската која настанува, се бара одвојување на компонентите.
- 12 За да се одвојат компонентите на некој договор, осигурителот треба да го:
- (а) Примени овој МСФИ на компонентата од осигурување.
 - (б) Примени МСС 39 на компонентата од депозит.

Признавање и мерење

Привремено изземање од некои други МСФИ

- 13 Точките 10–12 од МСС 8 *Сметководствени политики, промени во сметководствените проценки и грешки* наведуваат критериуми за ентитетот да ги користи при развивање на сметководствената политика доколку ниту еден МСФИ конкретно не е применлив за некоја ставка. Сепак, овој МСФИ го ослободува осигурителот од примена на тие критериуми во неговите сметководствени политики за:
- (а) Договори за осигурување кои тој ги издава (вклучувајќи ги поврзаните трошоци за стекнување и поврзаните нематеријални средства, како што се оние опишани во точките 31 и 32).
 - (б) Договори за реосигурување кои ги има склучено.
- 14 Сепак, овој МСФИ не го исклучува осигурителот од некои импликации на критериумите во точките 10–12 од МСС 8. Посебно, осигурителот:
- (а) Не треба како обврска да признае ниту едно резервирање за можни идни побарувања, доколку тие побарувања произлегуваат од договорите за осигурување кои не постоеле на датумот на известување (како што се резервациите за непогоди и изедначување).
 - (б) Ќе спроведе *тест за соодветност на обврската* опишан во точките 15–19.
 - (в) Ќе ја отстрани обврската за осигурување (или дел од обврската за осигурување) од својот извештај на финансиска состојба кога, и само кога обврската ќе згасне - односно кога обврската одредена во договорот е извршена или откажана или истечена.
 - (г) Нема да изврши пребивање на:
 - (i) *средствата за реосигурување* со соодветните *обврски за осигурување* или
 - (ii) приходот или расходот од договорите за реосигурување со расходот или приходот од соодветните договори за осигурување.
 - (д) Ќе разгледа дали средствата за реосигурување имаат намалена вредност поради обезвреднување. (види точка 20).

Тест за соодветност на обврската

- 15 Осигурителот треба да оцени на крајот на секој период на известување дали неговите признаени обврски по осигурување се соодветни, користејќи тековни проценки на идните парични текови според неговите договори за осигурување. Доколку проценката покаже дека сметководствената вредност на неговите обврски за осигурување (намалени за соодветните трошоци за стекнување и соодветните нематеријални средства, како што се оние дискутирани во точките 31 и 32) се несоодветни во однос на проценетите идни парични текови, целокупните недостатоци се признаваат во добивката или загубата.
- 16 Доколку осигурителот применува тест за соодветност на обврската кој ги задоволува минималните барања, овој МСФИ не наметнува дополнителни барања. Минималните барања се следните:
- (а) Тестот ги разгледува тековните проценки на сите договорни парични текови, како и оние на поврзаните парични текови како што се трошоците за ракување со штети, како и паричните текови кои се резултат на вградените опции и гаранции.
 - (б) Доколку тестот покаже дека обврската е несоодветна, целокупните недостатоци се признаваат во добивката или загубата.
- 17 Доколку сметководствените политики не бараат тест за соодветност на обврските кои ги исполнуваат минималните барања од точката 16, осигурителот треба:
- (а) Да ја одреди сметководствената вредност на релевантните обврски за осигурување намалени за сметководствената вредност на:
 - (i) Секој поврзан одложен трошок на стекнување и
 - (ii) Секое поврзано нематеријално средство, како што се оние стекнати при деловни комбинации или трансфер на портфолио (види точки 31 и 32). Меѓутоа, поврзаните средства за реосигурување не се земаат предвид бидејќи осигурителот нив ги смета посебно (види точка 20).
 - (б) Да одреди дали износот опишан во (а) е помал од сметководствената вредност која би се барала доколку соодветните обврски за осигурување се во рамки на делокругот на МСС 37.

Доколку е помал, осигурителот треба да ја признае целата разлика во добивката или загубата и да ја намали сметководствената вредност на поврзаните одложени трошоци на стекнување или поврзаните нематеријални средства или да ја зголеми сметководствената вредност на поврзаните обврски за осигурување.

- 18 Доколку тестот за соодветност на обврската на осигурителот ги исполнува минималните барања наведени во точката 16, тестот се применува на ниво на собирање специфицирано во тестот. Доколку неговиот тест за соодветност на обврската не ги исполнува минималните барања, споредбата опишана во точка 17 треба да се спроведе на ниво на портфолио од договори кои се предмет на во поширок аспект, слични ризици кои се раководат заедно како едно портфолио.
- 19 Износот опишан во точката 17(б) (т.е. резултатот од примена на МСС 37) треба да ја одразува маржата на идните вложувања (види точки 27–29) доколку, и само доколку, износот опишан во точка 17(а) исто така ги одразува тие маржи.

Обезвреднување на средствата за реосигурување

- 20 Доколку вредноста на средството за реосигурување на цедентот е намалена поради обезвреднување, цедентот треба да ја намали неговата сметководствена вредност соодветно и да признае загуба поради обезвреднување во добивката или загубата. Вредноста на средството за реосигурување е намалена поради обезвреднување, доколку, и само доколку:
- (а) Има објективен доказ, како резултат на настан кој се случил после почетното признавање на средството за реосигурување, дека цедентот може да не ги прими сите износи кои му следат според условите на договорот.
 - (б) Тој настан има веродостојно мерливо влијание на износите кои цедентот ќе ги прими од реосигурителот.

Промени во сметководствените политики

- 21 Точките 22–30 се применуваат како за промените кои ги врши осигурителот кој веќе применува МСФИ така и за промените кои ги врши осигурителот кој ги усвојува МСФИ за прв пат.
- 22 **Осигурителот може да ги промени своите сметководствени политики за договорите за осигурување доколку, и само доколку, промените ги направат финансиските извештаи порелевантни за потребите на донесување на економски одлуки на корисниците и не помалку веродостојни, или повеќе веродостојни и не помалку релевантни за тие потреби. Осигурителот ја проценува релевантноста и веродостојноста според критериумите наведени во МСС 8.**
- 23 За да ја оправда промената на сметководствените политики за договорите за осигурување, осигурителот треба да покаже дека таквата промена ги приближува неговите финансиски извештаи поблиску до критериумите на МСС 8, но промената не мора да доведе до потполно исполнување на тие критериуми. Во понатамошниот текст се разгледуваат следните конкретни прашања:
- (а) Тековни каматни стапки (точка 24).
 - (б) Продолжување на постоечката практика (точка 25).
 - (в) Претпазливост (точка 26).
 - (г) Маржи на идни вложувања (точки 27–29).
 - (д) Паралелно сметководство (точка 30).

Тековни пазарни каматни стапки

- 24 На осигурителот му е дозволено, но не се бара од него, да ги промени своите сметководствени политики за повторно да ги измери соодветните обврски за осигурување така што ќе ги одрази тековните пазарни каматни стапки и ќе ги признае промените на тие обврски во добивката или загубата. Во тоа време, може исто така да воведо сметководствени политики кои бараат други тековни проценки и претпоставки за соодветните обврски. Изборот во оваа точка му дозволува на осигурителот да ги промени сметководствените политики за наведените обврски, без доследна примена на тие политики на сите слични обврски како што МСС 8 вообичаено бара. Доколку некој осигурител назначи обврски за овој избор, треба да продолжи да ги применува тековните пазарни каматни стапки (и, доколку е применливо, други тековни проценки и претпоставки) конзистентно во сите периоди на сите тие обврски додека тие не згаснат.

Продолжување на постоечките практики

- 25 Осигурителот може да продолжи со следните практики, но воведувањето на ниту една од нив не ја задоволува точката 22:
- (а) Мерење на обврските за осигурување на недисконтирана основа.
 - (б) Мерење на договорните права на надоместоци за управување со идни вложувања по износ кој ја надминува нивната објективна вредност која е навестена, со споредба со тековните надоместоци кои ги бараат другите учесници на пазарот за слични услуги. Веројатно е дека објективната вредност во периодот кога почнуваат тие договорни права ќе биде еднаква на платените почетни трошоци, освен ако надоместокот за управување со вложувањата и поврзаните трошоци не се во согласност со споредливите пазарни вредности.
 - (в) Користење на не-еднообразни сметководствени политики за договорите за осигурување (и поврзаните одложени трошоци за стекнување и поврзаните нематеријални средства, доколку постојат) на подружниците, освен како што е дозволено со точка 24. Доколку тие сметководствени политики не се еднообразни, осигурителот може да ги промени доколку промената не ги прави сметководствените политики поразлични и доколку исто така ги задоволува другите барања од овој МСФИ.

Претпазливост

- 26 Осигурителот не треба да ги менува своите сметководствени политики за договорите за осигурување за да ја елиминира прекумерната претпазливост. Меѓутоа, доколку осигурителот ги мери своите договори за осигурување со доволна внимателност, тој не треба да воведува дополнителна претпазливост.

Маржи на идни вложувања

- 27 Осигурителот не треба да ги менува своите сметководствени политики за договорите за осигурување за да ги елиминира маржите на идните вложувања. Меѓутоа, постои отповиклива претпоставка дека финансиските извештаи на некој осигурител ќе станат помалку важни и веродостојни доколку воведат сметководствени политики кои ги одразуваат маржите на идните вложувања во мерењето на договорите за осигурување, освен ако тие маржи не влијаат на договорните плаќања. Два примера на сметководствени политики кои ги одразуваат тие маржи се:
- (а) Користење на дисконтни стапки кои го одразуваат проценетиот поврат на средствата на осигурителот или
 - (б) Проектирање на повратите на тие средства по проценета стапка на поврат, дисконтирање на тие проектирани поврати со различна стапка и вклучување на резултатот во мерењето на обврската.
- 28 Осигурителот може да ја надмине отповикливата претпоставка опишана во точка 27 доколку, и само доколку, другите компоненти на промена во сметководствените политики ја зголемат важноста и веродостојноста на неговите финансиски извештаи доволно за да го надминат намалувањето на релевантноста и веродостојноста предизвикани од воведувањето на маржите на идни вложувања. На пример, да претпоставиме дека постоечките сметководствени политики на осигурителот за договори за осигурување вклучуваат премногу претпазливи претпоставки, кои се поставени на почетокот, и дисконтна стапка пропишана од регулаторно тело, без директно повикување на пазарните услови и занемаруваат некои вградени опции и гаранции. Осигурителот може да ги направи своите финансиски извештаи порелевантни и не помалку веродостојни со преминување кон сеопфатно сметководство во основа ориентирано кон инвеститорот кое е во широка употреба и опфаќа:
- (а) Тековни проценки и претпоставки.
 - (б) Разумна (но не претерано претпазлива) корекција за да се прикажат ризиците и неизвесноста.
 - (в) Мерења кои ги одазуваат како основната вредност така и временската вредност на вградените опции и гаранции.
 - (г) Тековна пазарна дисконтна стапка, дури и ако дисконтната стапка го одразува процентниот поврат на средствата на осигурителот.
- 29 Во некои пристапи на мерење, дисконтната стапка се користи за да се одреди сегашната вредност на идната маржа на добивка. Таа маржа на добивка потоа се припишува на различни периоди со користење на формула. Во овие пристапи, дисконтната стапка влијае на мерењето на обврската само индиректно. Поконкретно, користењето на помалку соодветна дисконтна стапка има ограничено влијание или нема влијание на мерењето на обврската на почетокот. Меѓутоа, во другите пристапи, дисконтната стапка го

одредува мерењето на обврската директно. Во вториот случај, бидејќи воведувањето на дисконтна стапка заснована на средства има позначајно влијание, мала е веројатноста дека осигурителот би ја надминал отповикливата претпоставка опишана во точка 27.

Паралелно сметководство

- 30 Во некои сметководствени модели, реализираните добивки и загуби на средствата на осигурителот имаат директно влијание врз мерењето на некои или сите (а) негови обврски за осигурување, (б) поврзани одложени трошоци за стекнување и (в) поврзани нематеријални средства, како што се оние опишани во точките 31 и 32. На осигурителот му е дозволено, но не се бара од него, да ги промени неговите сметководствени политики така што признатата но нереализирана добивка или загуба на средството влијае на тие мерења на ист начин на кој влијае реализираната добивка или загуба. Поврзаната корекција на обврската за осигурување (или одложените трошоци на стекнување или нематеријалните средства) се признава во останата сеопфатна добивка доколку, и само доколку, нереализираните добивки и загуби се признаени во останатата сеопфатна добивка. Оваа пракса понекогаш се опишува како "паралелно сметководство".

Договори за осигурување стекнати во деловни комбинации или во трансфер на портфолио

- 31 За да биде усогласен со МСФИ 3, осигурителот треба, на датумот на стекнување, да ги мери превземените обврски за осигурување и средствата на осигурување стекнати во деловна комбинација по објективна вредност. Меѓутоа, на осигурителот му е дозволено, но не се бара од него, да користи проширена презентирање која ја дели објективната вредност на стекнатите договори за осигурување во две компоненти:
- (а) Обврска мерена во согласност со сметководствените политики на осигурителот за договорот за осигурување кој тој го издава.
 - (б) Нематеријално средство, кое претставува разлика помеѓу (i) објективната вредност на договорните права стекнати со договорот за осигурување и претпоставените обврски за осигурување и (ii) износот опишан во (а). Последователното мерење на ова средство треба да биде конзистентно со мерењето на поврзната обврска за осигурување.
- 32 Осигурителот кој стекнува портфолио на договори за осигурување може да користи проширена презентирање опишана во точка 31.
- 33 Нематеријалните средства опишани во точките 31 и 32 се исклучени од делокругот на МСС 36 *Обезвреднување на средства* и МСС 38. Меѓутоа, МСС 36 и МСС 38 се применуваат на листа на клиенти и на односи со клиентите кои ги одразуваат очекувањата на идните договори кои претставуваат дел од договорните права кај осигурување и договорните обврски според договорот за осигурување кои постоеле на датумот на деловната комбинација или трансферот на портфолио.

Својства на дискреционо учество

Својства на дискреционо учество кај договорите за осигурување

- 34 Некои договори за осигурување содржат својство на дискреционо учество како и *елемент на гаранција*. Издавачот во таков договор:
- (а) Може, но не мора, да го признае елементот на гаранција одвоено од својството на дискреционо учество. Доколку издавачот не ги признае нив одвоено, треба да го класифицира целиот договор како обврска. Доколку издавачот ги класифицира одвоено, треба да го класифицира елементот на гаранција како обврска.
 - (б) Доколку го признае својството на дискреционо учество одвоено од елементот на гаранција, треба да го класифицира својството или како обврска или како одвоена компонента во главнината. Овој МСФИ не специфицира како издавачот одредува дали својството е обврска или главнина. Издавачот може да го раздвои тоа својство во обврска или компоненти на главнина и треба да ги користи конзистентно сметководствените политики за тоа одвојување. Издавачот не треба да го класифицира тоа својство како меѓу категорија која не е ниту обврска ниту главнина.
 - (в) Може да ги признае сите примени премии како приход без да одвои било каков дел кој се однесува на компонента на главнина. Последователните промени на елементот на гаранција и

во делот на својство на дискреционо учество класифициран како обврска треба да биде признаен во добивката или загубата. Доколку дел или целокупното својство на дискреционо учество е класифицирано во главнината, делот од добивката или загубата може да биде припишан на тоа својство (на ист начин како што тој дел може да им се припише на малцинските учества). Издавачот треба да го признае делот од добивката или загубата кој може да и се припише на било која компонента на главнината од својство на дискреционо учество како алокација на добивка или загуба, не како расход или приход (види МСС 1 *Презентирање на финансиски извештаи*).

- (г) Доколку договорот содржи вграден дериватив во делокругот на МСС 39, треба да го применува МСС 39 на тој вграден дериватив.
- (д) Во сите случаи кои не се опишани во точките 14–20 и 34(а)–(г), продолжува да ги применува постоечките сметководствени политики за тие договори, освен ако не ги промени тие сметководствени политики на начин кој е во согласност со точките 21–30.

Својство на дискреционо учество кај финансиските инструменти

35 Барањата од точката 34 исто така се применуваат на финансиски инструмент кој содржи својство на дискреционо учество. Покрај тоа:

- (а) Доколку издавачот го класифицира целокупното својство на дискреционо учество како обврска, тој применува тест за соодветност на обврските во точките 15–19 во целиот договор (т.е. и елементот на гаранција и својството на дискреционо учество). Издавачот не треба да го одреди износот кој би резултирал од примената на МСС 39 на елементот на гаранција.
- (б) Доколку издавачот класифицира дел или целото својство како одвоена компонента на главнината, обврската призната за целиот договор не треба да биде помала од износот кој би бил резултат од примената на МСС 39 на елементот на гаранција. Тој износ треба да ја вклучува основната вредност на опцијата за отстапување на договорот, но не треба да ја вклучува неговата временска опција доколку точка 9 ја исклучува таа опција од мерењето на објективната вредност. Издавачот не треба да го обелодени износот кој треба да резултира од примената на МСС 39 на елементот на гаранција, ниту треба одвоено да го презентира тој износ. Понатаму, издавачот не треба да го одреди тој износ, доколку вкупната призната обврска е значајно повисока.
- (в) Иако овие договори се финансиски инструменти, издавачот може да продолжи да ги признава премиите за тие договори како приход и да го признава како расход зголемувањето на сметководствената вредност на обврската.
- (г) Иако овие договори се финансиски инструменти, издавачот кој ја применува точка 20(б) од МСФИ 7 на договорите со својство на дискреционо учество, треба да ги обелодени вкупните трошоци од камата признаени во добивката или загубата, но не треба да го пресметува тој трошок од камата користејќи ја методата на ефективна камата.

Обелоденување

Објаснување на признаени износи

36 Осигурителот треба да обелодени информации кои ги идентификуваат и објаснуваат износите во неговите финансиски извештаи кои произлегуваат од договорите за осигурување.

37 За да се придржува до точка 36, осигурителот треба да го обелодени следното:

- (а) Неговите сметководствени политики за договори за осигурување и поврзаните средства, обврски, приходи и расходи.
- (б) Признаените средства, обврски, приходи и расходи (и, доколку го презентира својот извештај на паричните текови изготвен според директната метода) кои произлегуваат од договорите за осигурување. Понатаму, доколку осигурителот е cedent, тој го обелоденува следното:
 - (i) Добивките и загубите признаени во добивката или загубата при купувањето на реосигурување.
 - (ii) Доколку cedentот ги одложува или амортизира добивките и загубите настанати при купувањето на реосигурување, амортизацијата за периодот и износите кои остануваат неамортизирани на почетокот и на крајот на периодот.

- (в) Процесот кој се користи за да се определат претпоставките кои имаат најголемо влијание врз мерењето на признаените износи опишани во точката (б). Кога е изводливо, осигурителот исто така треба квантифицирано да ги обелодени овие претпоставки.
- (г) Влијанието на промените во претпоставките кои се користат за мерење на средствата за осигурување и обврските за осигурување, прикажувајќи го одвоено ефектот од секоја промена која има материјално влијание на финансиските извештаи.
- (д) Усогласувањето на промените во обврските за осигурување, средствата за реосигурување и, доколку постојат, поврзани одложени трошоци за стекнување.

Природа и степен на ризиците кои произлегуваат од договорите за осигурување

- 38 Издавачот треба да обелодени информација која им овозможува на корисниците на неговите финансиски извештаи да ја проценат природата и степенот на ризиците кои произлегуваат од договорите за осигурување.
- 39 За да се придржува до точка 38, осигурителот треба да го обелодени следново:
- (а) Своите цели, политики и процеси за управување со ризиците кои произлегуваат од договорите за осигурување и методите кои се користат за управување со тие ризици.
 - (б) [избришана]
 - (в) Информација за *ризику* од осигурување (како пред така и по ублажување на ризикот со реосигурување), вклучувајќи информација за:
 - (i) Чувствителност на ризикот од осигурување (види точка 39А).
 - (ii) Концентрација на ризикот од осигурување, вклучувајќи и опис на начинот на кој раководството ја утврдува концентрацијата и опис на заедничката карактеристика која ја идентификува секоја концентрација (на пример вид на осигуран настан, географска област, или валута).
 - (iii) Вистинските побарувања за штети во споредба со претходните проценки (односно движење на побарувањата). Обелоденувањето во врска со движењето на побарувањата оди наназад во периодот кога се јавило најраното материјално побарување за кое сеуште постои неизвесност во врска со износот и временскиот распоред на наплатата, но не треба да се оди повеќе од десет години наназад. Осигурителот не мора да ги обелоденува овие информации за побарувањата за кои неизвесноста поврзана со износот и времето на наплата обично се разрешува во период од една година.
 - (г) Информации за кредитниот ризик, ликвидносниот ризик и пазарниот ризик кои се бараат според точките 31–42 од МСФИ 7 доколку договорите за осигурување се во рамките на делокругот на МСФИ 7. Меѓутоа:
 - (i) Издавачот не мора да обезбеди анализа за доспевање која ја бара точката 39(а) од МСФИ 7 доколку наместо тоа обелодени информација за проценетиот временски распоред на нето паричните одливи кои произлегуваат од признаените обврски за осигурување. Ова може да има форма на анализа, спрема проценетиот временски распоред, на износите признаени во извештајот на финансиска состојба.
 - (ii) Доколку издавачот користи алтернативна метода за управување со чувствителноста на пазарните услови, како што е анализа на вградена вредност, тој може да ја користи таа анализа на сензитивноста за да ги задоволи барањата во точка 40(а) од МСФИ 7. Тој осигурител обезбедува обелоденувања кои се бараат според точка 41 од МСФИ 7.
 - (д) Информација во врска со изложеноста на пазарен ризик кој произлегува од вградени деривативи содржани во основниот договор за осигурување доколку од осигурителот не се бара да, или тој не, ги мери вградените деривативи по објективна вредност.
- 39А За да се придржува до точка 39(в)(i), осигурителот треба да ги обелодени информациите наведени под (а) или под (б) на следниот начин:
- (а) Анализата на чувствителност која покажува какво би било влијанието на добивката или загубата и главнината кога би дошло до промени на релевантната променлива на ризикот кои би биле можни на крајот на периодот на известување, методите и претпоставките користени во подготовка на анализите на чувствителност и било какви промени во користените методи и претпоставки во однос на претходниот период. Меѓутоа, доколку осигурителот користи

алтернативна метода за управување со чувствителноста на пазарните услови, како што е анализа на вградена вредност, тој може да го исполни ова барање со обелоденување на таа алтернативна анализа на остливоста и обелоденувањата барани во точка 41 од МСФИ 7.

- (б) Квалитативни информации за чувствителноста и информации за условите на договорите за осигурување кои имаат материјално влијание на износот, временскиот распоред и неизвесност на идните парични текови на осигурителот.

Датум на стапување во сила и преодни одредби

- 40 Преодните одредби наведени во точките 41–45 се применуваат и на ентитет кој веќе ги применува МСФИ кога прв пат ќе го примени овој МСФИ и на ентитет кој ги усвојува МСФИ за прв пат (прифаќач на МСФИ за прв пат).
- 41 Ентитетот треба да го применува овој МСФИ за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2005 година. Претходна примена се поттикнува. Доколку ентитетот го применува овој МСФИ во претходен период, треба да го обелодени тој факт.
- 41А *Договори за финансиска гаранција* (Измените на МСС 39 и МСФИ 4), издадени во август 2005, изменети точки 4(г), Б18(е) и В19(г). Ентитетот треба да ги примени овие измени за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2006 година. Претходна примена се поттикнува. Доколку ентитетот го применува овој МСФИ во претходен период, треба да го обелодени тој факт и во исто време да ги примени поврзаните измени на МСС 39 и МСС 32*.
- 41Б МСС 1 (ревидиран во 2007 година) ја измени терминологијата која се користеше низ МСФИ. Како дополнување се измени точка 30. Ентитетот треба да ги примени овие измени за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2009 година. Доколку ентитетот го применува МСС 1 (ревидиран во 2007) во претходен период, измените треба да се применат за тој претходен период.

Обелоденување

- 42 Ентитетот не мора да ги применува барањата за обелоденување наведени во овој МСФИ за споредбените информации кои се однесуваат на годишните периоди кои почнуваат пред 1 јануари 2005 година, освен за обелоденувањата кои се бараат во точка 37(а) и (б) за сметководствените политики, и признаените средства, обврски, приходи и расходи (и парични текови доколку е користена директна метода).
- 43 Доколку не е изводлива примената на некои одредени барања од точките 10–35 на споредбените информации кои се однесуваат на периодите кои почнуваат пред 1 јануари 2005 година, ентитетот треба да го обелодени тој факт. Примената на тест за соодветност на обврските (точки 15–19) на тие споредбени информации може понекогаш да биде неизводлива, но многу малку е веројатно дека ќе биде неизводлива примената на други барања од точките 10–35 на тие споредбени информации. МСС 8 го објаснува поимот "неизводливо".
- 44 Во примената на точка 39(в)(iii), ентитетот не мора да ја обелоденува информацијата за движење на побарувањата кои настанале пред пет години пред истекот на првата финансиска година во која се применува овој МСФИ. Понатаму, доколку е неизводливо, кога ентитетот за првпат го применува овој МСФИ, да изготви информација за движењето на побарувањата која се јавила пред почетокот на најраниот период за кој ентитетот презентира комплетни споредбени информации кои се во согласност со овој МСФИ, ентитетот треба да го обелодени тој факт.

Повторно назначување на финансиски средства

- 45 Кога осигурителот ги менува своите сметководствени политики за обврските за осигурување, дозволено е, но не е обврска, да рекласифицира дел или сите од неговите финансиски средства како "според објективна вредност преку добивка или загуба". Оваа рекласификација е дозволена доколку осигурителот ги промени сметководствените политики кога прв пат го применува овој МСФИ и доколку прави последователна промена на политиката дозволена со точка 22. Рекласификацијата е промена во сметководствена политика и за тоа се применува МСС 8.

* Кога ентитетот применува МСФИ 7, посочувањето на МСС 32 се заменува со посочување на МСФИ 7.

Додаток А

Дефинирани поими

Овој додаток е составен дел на овој МСФИ.

Цедент	Имател на полисата за осигурување според договор за реосигурување .
компонента на депозит	Договорна компонента која не е евидентирана како дериватив во согласност со МСС 39 но би влегла во делокругот на МСС 39 доколку претставува посебен инструмент.
договор за директно осигурување	Договор за осигурување кој не претставува договор за реосигурување .
својство на дискреционо учество	Договорно право, како дополние на гарантираните користи да прими дополнителни користи: <ul style="list-style-type: none"> а) Кои веројатно ќе претставуваат значителен дел од вкупните договорни користи. б) Чијшто износ или времетраење е договорно дискреционо право на издавачот. в) Коишто се договорно засновани на: <ul style="list-style-type: none"> i. Извршувањето на конкретна група на договори или специфичен вид на договор. ii. Реализираните и/или нереализираните приноси од вложувањата на конкретна група на средства чувани од страна на издавачот или iii. Добивката или загубата на друштвото, фондот или друг ентитет кој го издава договорот.
објективна вредност	Износот за кој средството може да биде разменето, или обврската подмирена во трансакција под комерцијални услови, помеѓу страни доволно информирани и спремни своеволно да ја прифатат трансакцијата.
договор за финансиска гаранција	Договор според кој издавачот треба да направи одредени специфични плаќања со цел да ја надомести загубата на имателот која настанала поради тоа што одреден должник не го реализирал плаќањето што доспеало во согласност со оригиналните или изменетите услови од должничкиот инструмент.
финансиски ризик	Ризикот од можна идна промена на една или повеќе специфицирани променливи како што е каматна стапка, цена на финансиски инструмент, цена на добра, курс на странска валута, индекс на цени или стапки, кредитен рејтинг или кредитен индекс или друга променлива, под услов во случај на нефинансиска променлива истата да не биде карактеристична (специфична) за една од договорните страни.
загарантирани користи	Плаќања или други користи на кои имателот на полисата или вложувачот имаат безусловно право а кои не се предмет на договорна дискреција на осигурителот.
елемент на гаранција	Обврска да се платат загарантираните користи , вклучени во договорот кој има карактеристика на дискреционо учество .
средство од осигурување	Нето договорни обврски на осигурителот според договорот за осигурување .

договор за осигурување	Договор според кој едната странка (осигурителот) прифаќа значителен ризик од осигурување од друга странка (имателот на полисата) со согласување да му обезбеди надомест на имателот на полисата доколку одреден неизвесен иден настан (осигурителен настан) има негативно влијание на имателот на полисата. (Види МСФИ 4 Додаток Б за објаснувања на дефиницијата).
обврска по осигурување	Нето договорни обврски на осигурителот според договорот за осигурување .
ризик од осигурување	Ризик, кој не е финансиски ризик , кој се пренесува од имателот на договор на издавачот.
осигуран настан	Несигурен иден настан кој е предмет на договор за осигурување и создава осигурителен ризик .
Осигурител	Договорна странка којашто има обврска во согласност со договорот за осигурување да му обезбеди надомест на имателот на полисата доколку се случи осигурениот настан .
тест за соодветност на обврските	Проценка дали сметководствената вредност на обврската по осигурување треба да биде зголемена (или се намалила сметководствената вредност на поврзаните одложени трошоци за стекнување или поврзаните нематеријални средства), врз основа на преглед на идните парични текови.
имател на полиса	Странка која има право на надомест според договор за осигурување доколку настанот кој е осигуран се случил.
реосигурани средства	Нето договорни права на цедентот спрема договорот за реосигурување .
договор за реосигурување	Осигурителен договор издаден од еден осигурувач (реосигурувач) за да ги надомести загубите на друг осигурувач (цедент) настанати врз основа на еден или повеќе договори издадени од цедентот.
реосигурител	Странката која има обврска според договорот за реосигурување да му обезбеди надомест на цедентот ако се случи осигуран настан .
одвоено	Пресметка на компонентите на договорот како да се посебни договори.

Додаток Б

Дефиниција на договор за осигурување

Овој додаток е составен дел од овој МСФИ.

- Б1 Во овој додаток се даваат упатства за дефиниција на договорот за осигурување во Додаток А. Тој се однесува на следните прашања:
- (а) Поимот "неизвесен иден настан" (точки Б2–Б4).
 - (б) Плаќања во натура (точки Б5–Б7).
 - (в) Ризик на осигурување и други ризици (точки Б8–Б17).
 - (г) Примери на договори за осигурување (точки Б18–Б21).
 - (д) Значаен ризик на осигурување (точки Б22–Б28).
 - (ѓ) Промени во нивото на ризикот на осигурување (точки Б29 и Б30).

Неизвесен иден настан

- Б2 Неизвесност (или ризик) претставува суштина на договорот за осигурување. Соодветно, барем една од следните ставки е неизвесна на почетокот од договорот за осигурување:
- (а) Дали ќе се случи *осигурениот настан*.
 - (б) Кога ќе се случи, или
 - (в) Колку ќе треба да плати осигурителот доколку се случи.
- Б3 Во некои договори за осигурување, осигурениот настан претставува откривање на загубата во текот на времетраењето на договорот, дури и ако загубата потекнува од настан кој се случил пред почетокот на договорот. Во други договори за осигурување, осигурениот настан е настан кој се случил за време на времетраењето на договорот, дури и ако загуба која произлегува од него е откриена по истекување на периодот на важење на договорот.
- Б4 Некои договори на осигурување покриваат настани кои веќе се случиле, но нивниот финансиски ефект е сеуште неизвесен. Еден пример е договорот за реосигурување кој го покрива директниот осигурител во случај на неповолен развој на побарувања за кои веќе постои извештај од имателите на полиси. Во такви договори, осигурениот настан ги открива крајните трошоци на таквите побарувања.

Плаќања во натура

- Б5 Некои договори за осигурување бараат или дозволуваат исплата во натура. Таков пример е кога осигурителот директно ќе го замени украдениот артикал, наместо да изврши рефундирање на имателот на полисата. Друг пример е кога осигурителот ги користи своите болници и медицински лица за давање на медицински услуги кои се покриени со договорот.
- Б6 Некои договори со фиксни плаќања на услуги во кои нивото на услуга зависи од неизвесен настан ја задоволуваат дефиницијата на договор за осигурување од овој МСФИ но не се регулирани како договори за осигурување во некои земји. Таков пример е договорот за одржување во кој давателот на услугата се согласува да ја поправи специфицираната опрема после расипувањето. Фиксниот надомест за услугата се заснова на очекуваниот број на расипувања, но е неизвесно дали одредената машина ќе се расипе. Лошото функционирање на опремата му штети на сопственикот и договорот го компензира сопственикот (во натура, а не во готовина). Друг пример е договор за давање на услуги во случај на расипување на автомобил во кој давателот на услугата се сложува, за фиксен годишен надомест, да обезбедува помош на пат или да го одшлепа автомобилот до најблиската гаража. Во вториов случај, договорот би ја задоволил дефиницијата на договор за осигурување дури и ако давателот на услугата не се сложува да врши поправки или да менува делови.

- Б7 Примената на МСФИ на договорите опишани во точката Б6 веројатно не би претставувале поголема потешкотија од примена на МСФИ кои би биле применувани доколку таквите договори би биле надвор од делокругот на овој МСФИ:
- (а) Малку е веројатно дека ќе има материјални обврски за лоши функционирања и расипувања кои веќе настанале.
 - (б) Доколку би се применувал МСС 18 *Приходи*, давателот на услугата би го признал приходот повикувајќи се на степенот на завршеност (и спрема други одредени критериуми). Тој пристап е исто така прифатлив според овој МСФИ, кој му дозволува на давателот на услуги (i) да продолжи со сметководствените политики за овие договори освен ако тие не ги опфаќаат практиките кои се забрануваат со точката 14 или (ii) да ги унапреди своите сметководствени политики доколку тоа се дозволува со точките 22–30.
 - (в) Давателот на услугата разгледува дали трошоците за задоволување на договорната обврска за давање на услуги го надминуваат приходот примен однапред. За да го примени ова, тој применува тест за соодветност на обврските опишан во точките 15–19 од овој МСФИ. Доколку овој МСФИ не се применуваше за овие договори, давателот на услугите ќе го применеше МСС 37 за да утврди дали договорите се неповолни.
 - (г) За овие договори, мала е веројатноста дека барањата за обелоденување во овој МСФИ, значајно ќе придонесат на обелоденувањата кои се бараат според други МСФИ.

Разлика помеѓу ризик од осигурување и други ризици

- Б8 Дефиницијата на договорот за осигурување се однесува на ризикот од осигурување, кој овој МСФИ го дефинира како ризик, кој не е финансиски ризик, кој се пренесува од имателот на договор на издавачот. Договор кој го изложува издавачот на финансиски ризик без значаен ризик од осигурување не претставува договор за осигурување.
- Б9 Дефиницијата за финансиски ризик во Додатокот А вклучува листа на финансиски и нефинансиски променливи. Таа листа вклучува нефинансиски променливи кои не се специфични за некоја страна од договорот, како што е индексот на загуби од земјотреси во одреден регион или индексот на температура во одреден град. Вклучува нефинансиски променливи кои се специфични за некоја страна на договорот, како што е избивање или неизбивање на пожар кој го оштетува или уништува имотот на таа страна. Уште повеќе, ризикот од промена на објективната вредност на нефинансиско средство не претставува финансиски ризик доколку објективната вредност ги одразува не само промените во пазарните цени за такви средства (финансиска променлива) туку и условите од одредено нефинансиско средство кое го поседува една договорна страна (нефинансиска променлива). На пример, доколку гаранцијата за остаток на вредноста на одреден автомобил го изложува гарантот на ризик од промени во физичката состојба на автомобилот, тој ризик е ризик од осигурување, а не финансиски ризик.
- Б10 Некои договори го изложуваат издавачот на финансиски ризик, покрај значајниот ризик од осигурување. На пример, многу договори за животно осигурување гарантираат и минимална стапка на поврат на имателите на полисата (создавајќи финансиски ризик) и гарантираат добивка во случај на смрт, така да понекогаш значајно се надминува салдото на сметката на имателот на полисата (создавајќи ризик од осигурување во форма на ризик од смрт). Ваквите договори се договори за осигурување.
- Б11 Според некои договори, осигурениот настан го иницира плаќањето на износ поврзан со индексот на цени. Такви договори се договори за осигурување, под услов да исплатата која зависи од осигурениот настан може да биде значајна. На пример, животно условниот надомест поврзан со индексот за трошоци на живот го пренесува ризикот од осигурување бидејќи плаќањето е иницирано од неизвесен настан – кога осигуреникот ќе преживее. Врската со индексот на цени е вграден дериватив, но исто така го пренесува ризикот од осигурување. Доколку е значаен преносот на ризик од осигурување кој резултира, вградениот дериватив ја задоволува дефиницијата за договор за осигурување, и во тој случај тој не треба да се одвојува и мери спред објективната вредност (види точка 7 од овој МСФИ).

- Б12 Дефиницијата за ризик од осигурување се однесува на ризикот кој осигурителот го прифаќа од имателот на полисата. Со други зборови, ризикот од осигурување е ризик кој претходно постоел и е пренесен од имателот на полисата на осигурителот. На овој начин, новиот ризик кој е создаден со договорот не е ризик од осигурување.
- Б13 Дефиницијата на договорот за осигурување се однесува на штетното влијание на имателот на полисата. Дефиницијата не го ограничува плаќањето од осигурителот на износ еднаков на финансискиот ефект од штетниот настан. На пример, дефиницијата не го исклучува принципот на замена "старо за ново" по кој на имателот на полисата му се плаќа доволен износ за да го замени оштетеното средство со ново средство. Слично на тоа, дефиницијата не го ограничува плаќањето врз основа на договор за животна осигурување до финансиската загуба претрпена од страна на издржуваните лица од починатото лице, ниту спречува исплата на однапред одредени износи за да се пресмета загубата предизвикана од смрт или несреќа.
- Б14 Некои договори бараат плаќање доколку настане одреден неизвесен настан, но не бараат штетно влијание на имателот на полисата како предуслов за плаќање. Таков договор не е договор за осигурување дури и ако имателот го користи договорот за да ја ублажи изложеноста на дадениот ризик. На пример, доколку имателот користи дериватив за заштита на дадена нефинансиска променлива која е поврзана со паричните текови од средствата на некој ентитет, деривативот не е договор за осигурување бидејќи плаќањето не е условено од тоа дали на имателот негативно влијаело намалувањето на паричните текови од тоа средство. И обратно, дефиницијата на договор за осигурување се однесува на неизвесен настан за кој штетното влијание на имателот на полисата е договорен предуслов за плаќање. Овој договорен предуслов не бара осигурителот да истражува дали настанот навистина предизвикал штетно влијание, но му дозволува на осигурителот да одбие да ја изврши исплатата доколку не е убеден дека тој настан предизвикал штетно влијание.
- Б15 Истекувањето на договорот или постојаниот ризик од предвременно или задоцнето раскинување на договорот (односно ризик дека другата страна ќе го откаже договорот порано или подоцна од датумот кој издавачот го очекувал при одредување на цената на договорот) не е ризик од осигурување бидејќи плаќањето на другата страна не зависи од неизвесен иден настан кој негативно влијае на другата страна. Слично на тоа, ризикот од трошоци (односно ризикот од неочекуваното зголемување на административните трошоци поврзани со извршување на договорот, а не трошоци поврзани со осигурените настани) не е ризик од осигурување бидејќи неочекуваното зголемување на трошоците не влијае негативно на другата страна.
- Б16 Поради тоа, договор кој го изложува издавачот на ризик од предвременно или задоцнето раскинување на договорот или ризик од трошоци не е договор за осигурување освен ако тој исто така го изложува издавачот на ризик од осигурување. Меѓутоа, доколку издавачот на тој договор го ублажи тој ризик со користење на втор договор за да префрли дел од тој ризик на другата страна, тој друг договор ја изложува другата страна на ризик од осигурување.
- Б17 Осигурителот може да прифати значаен ризик од осигурување од имателот на полиса само доколку осигурителот е одвоен ентитет од имателот на полиса. Во случај на заеднички осигурител, заедничкиот осигурител го прифаќа ризикот од секој имател на полиса и се здружува за заедничко носење на тој ризик. Иако имателите на полиса го носат заедно тој ризик во својство на сопственици, заедничкиот осигурител сепак го прифатил ризикот кој ја чини суштината на договорот за осигурување.

Примери на договори за осигурување

- Б18 Во понатамошниот текст се наведени примери на договори кои се договори за осигурување, доколку трансферот на ризик од осигурување е значаен:
- (а) Осигурување од кражба или обезвреднување на имот.
 - (б) Осигурување од одговорност за производ, осигурување од одговорност во професијата, граѓанска одговорност и правни трошоци.
 - (в) Животно осигурување и однапред платени трошоци за погреб (иако смртта е извесна, неизвесно е кога смртта ќе настапи, или за некои видови животна осигурување, дали смртта ќе настапи во периодот кој е покриен со осигурување).

- (г) Животно условениот надомест и пензии (односно договори кои обезбедуваат надомест за неизвесен иден настан — преживување на осигуреникот или пензионерот — со цел да помага на осигуреникот или пензионерот во одржување на одреден животен стандард, на кој инаку негативно би влијаело нивното преживување).
 - (д) Инвалидитет или медицинска заштита.
 - (ф) Обезбедени обврзници, гаранции за лојалност, чинидбени гаранции и тендерски гаранции (односно договори кои обезбедуваат надомест доколку другата страна не ја исполни договорната обврска, на пример обврската да изгради објект).
 - (е) Осигурување на кредит кое обезбедува вршење на одредени плаќања за да се надомести загубата на имателот која настанала затоа што одреден должник не го извршил плаќањето кога достасало за наплата според оригиналните или изменетите услови на должничкиот инструмент. Овие договори можат да имаат различни правни форми, како што се гаранција, одредени видови на акредитив, кредитен дериватив во врска со неизвршување на договорот или договор за осигурување. Меѓутоа, иако овие договори ја задоволуваат дефиницијата за договор за осигурување, тие исто така ја задоволуваат дефиницијата за договор за финансиска гаранција од МСС 39 и се во рамките на делокругот на МСС 32² и МСС 39, а не овој МСФИ (види точка 4(г)). Сепак, доколку издавачот на договори за финансиска гаранција претходно експлицитно изјавил дека таквите договори ги смета за договори за осигурување и применува сметководство применливо за договори за осигурување, издавачот може да избере да го применува или МСС 39 и МСС 32³ или овој МСФИ на тие договори за финансиска гаранција.
 - (ж) Гаранции за производ. Гаранциите за производ издадени од друга страна за производи продадени од производителот, посредникот или продавачот се во рамки на делокругот на овој МСФИ. Меѓутоа, гаранциите за производ издадени директно од производителот, посредникот или продавачот се надвор од неговиот делокруг, бидејќи тие се во делокругот на МСС 18 и МСС 37.
 - (з) Осигурување на правото на сопственост (односно осигурување од откривање на недостатоци во правото на сопственост кои не биле очигледни во периодот кога бил склучен договорот за осигурување). Во овој случај, осигурениот настан е откривањето на недостаток во правото на сопственост, а не самиот недостаток.
 - (с) Патничко осигурување (односно надомест во пари или натура на иматели на полиси за загуби претрпени за време на патувањето). Во точките Б6 и Б7 се опишуваат некои договори од овој тип.
 - (и) Обврзници во случај на непогода кои обезбедуваат намалени исплати на главница, камата или и на едното и на другото доколку одредениот настан штетно влијае на издавачот на обврзницата (освен ако одредениот настан не создава значаен ризик од осигурување, на пример доколку настанот е промена на каматната стапка или на девизниот курс).
 - (ј) Замена на осигурување или други договори кои бараат исплата заснована на климатски, геолошки или други физички променливи кои се својствени за една договорна страна.
 - (к) Договори за реосигурување.
- Б19 Следат примери на ставки кои не спаѓаат во договори за осигурување:
- (а) Договори за вложување кои имаат правна форма како договор за осигурување но не го изложуваат осигурителот на значаен ризик од осигурување, на пример договори за животно осигурување во кои осигурителот не носи значаен ризик на смрт (такви договори се финансиски инструменти или договори за услуги не поврзани за осигурување, види точки Б20 и Б21).

² Кога ентитетот применува МСФИ 7, посочувањето на МСС 32 се заменува со посочување на МСФИ 7.

³ Кога ентитетот применува МСФИ 7, посочувањето на МСС 32 се заменува со посочување на МСФИ 7.

- (б) Договори кои имаат правна форма на осигурување, но ги пренесуваат сите значајни ризици од осигурување на имателот на полиса преку механизми кои неможат да се откажат и можат да се спроведат и кои ги корегираат идните исплати на имателот на полисата како директен резултат на осигурените загуби, на пример некои финансиски договори за реосигурување или некои групни договори (таквите договори се обично финансиски инструменти или договори за услуги не поврзани за осигурување, види точки Б20 и Б21).
 - (в) Самоосигурување, со други зборови задржување на ризикот кој можел да се покрие со осигурување (не постои договор за осигурување бидејќи не постои договор со друга страна).
 - (г) Договори (како што се договорите за коцкање) кои бараат плаќање доколку се случи некој неизвесен иден настан, но не бараат, како договорен предуслов за плаќање, настанот негативно да влијае на имателот на полиса. Меѓутоа, ова не спречува спецификацијата на однапред одредена исплата да ја квантификува загубата предизвикана од одреден настан како што е смрт или несреќа (види исто точка Б13).
 - (д) Деривативи кои ја изложуваат едната страна на финансиски ризик но не на ризик од осигурување, бидејќи бараат една страна да изврши плаќање само врз основа на промена на една или повеќе одредени каматни стапки, цени на финансиски инструмент, цена на стока, девизен курс, индекс на цени или стоки, кредитен рејтинг или кредитен ризик или други променливи, под услов да, во случај на нефинансиска променлива, таа променлива не е својствена на договорната страна (види МСС 39).
 - (ѓ) Гаранција поврзана за кредит (или акредитив, кредитен дериватив поврзан со неизвршување на договорот или договор за осигурување на кредит) која бара исплата дури и ако имателот не претрпел загуба бидејќи должникот не ги извршил плаќањата кога достасале. (види МСС 39).
 - (е) Договори кои бараат исплата заснована на климатски, геолошки или други физички променливи кои не се својствени за една договорна страна (кои обично се опишуваат како климатски деривативи).
 - (ж) Обврзници во случај на непогода кои обезбедуваат намалена исплата на главница, камата или и едното и другото, врз основа на климатски, геолошки или други физички променливи кои не се својствени за една договорна страна.
- Б20 Доколку договорите опишани во точката Б19 создаваат финансиски средства или финансиски обврски, тие се во рамките на делокругот на МСС 39. Помеѓу другите работи, ова значи дека договорните страни го користат она што понекогаш се нарекува сметководство на депозит, кое го вклучува следното:
- (а) Едната страна го признава примениот надомест како финансиска обврска, а не како приход.
 - (б) Другата страна го признава дадениот надомест како финансиско средство, а не како расход.
- Б21 Доколку договорите опишани во точка Б19 не создаваат финансиско средство или финансиска обврска, се применува МСС 18. Според МСС 18, приходот во однос на трансакцијата која вклучува давање на услуги се признава во согласност со степенот на завршеност на трансакцијата, доколку исходот на трансакцијата може веродостојно да се процени.

Значаен ризик од осигурување

- Б22 Некој договор е договор за осигурување само доколку пренесува значаен ризик од осигурување. Точките Б8–Б21 го опишуваат ризикот од осигурување. Следните точки ја опишуваат оценката дали ризикот од осигурување е значаен.
- Б23 Ризикот од осигурување е значаен ако, и само ако, осигурениот настан може да придонесе осигурителот да плаќа значајни дополнителни користи во било кој случај, освен во случајот на недостаток на комерцијална суштина (односно нема примарно влијание на економиката на трансакцијата). Доколку значајните дополнителни користи би требало да се плаќаат во случаи

кои имаат комерцијална суштина, условот од претходната реченица може да се исполни дури иако е многу мала веројатноста на појава на осигураниот настан или дури иако е очекувана (односно пондерирана веројатноста) сегашната вредност на потенцијалните парични текови да претставува мал дел од очекуваната сегашна вредност од сите преостанати договорни парични текови.

- Б24 Дополнителните користи опишани во точката Б23 се однесуваат на износите кои ги надминуваат оние кои би биле платливи доколку не се случел осигураниот настан (исклучувајќи ги случаите кога недостасува комерцијална суштина). Тие дополнителни износи вклучуваат постапки со и проценка на трошоците на побарувања, но исклучуваат:
- (а) Загуба на способноста да се наплатат идните услуги од имателот на полисата. На пример, во договорот за животно осигурување поврзано со инвестиција, смртта на имателот на полиса значи дека осигурителот не може повеќе да врши услуги за управување со вложувањето и тоа да го наплатува. Меѓутоа, оваа економска загуба не го одразува ризикот од осигурување, како што ниту раководителот на заеднички фонд не превзема ризик од осигурување во однос на можна смрт на клиентот. Поради тоа, потенцијалната загуба на надоместокот за управување со идните вложувања не е релевантен за оценка на степенот на ризик од осигурување кој е пренесен со договор.
 - (б) Откажување од побарувања после смрт кои би се извршиле по укинувањето или отстапувањето. Бидејќи договорот ги створил овие побарувања, откажувањето од овие побарувања не го компензира имателот на полиса за ризикот кој претходно постоел. Затоа, тие не се релевантни за оценката на степенот на ризик од осигурување кој се пренесува со договор.
 - (в) Плаќање кое зависи од настанот кој не предизвикува значајна загуба на имателот на договорот. На пример, да земеме предвид договор кој бара издавачот да плати еден милион парични единици доколку средството претрпи физичко обезвреднување кое предизвикува безначајна економска загуба на една парична единица на имателот. Во овој договор, имателот пренесува на осигурителот незначаен ризик од губење на една парична единица. Во исто време, договорот создава ризик кој не е поврзан со осигурување дека издавачот ќе мора да плати 999.999 парични единици доколку специфичниот настан се случи. Бидејќи издавачот не прифаќа значаен ризик од осигурување од имателот, овој договор не претставува договор за осигурување.
 - (г) Можни поврати од реосигурување. Осигурителот овие ги смета одвоено.
- Б25 Осигурителот треба да ја оцени значајноста на ризикот од осигурување договор по договор, а не во однос на материјалноста на финансиските извештаи.⁴ Така, ризикот од осигурување може да биде значаен дури и ако постои мала веројатност за материјални загуби за цела книга со договор. Оваа проценка на секој договор поединечно ја олеснува класификацијата на договорите како договори за осигурување. Меѓутоа, доколку е познато дека релативно хомогената книга од мали договори содржи договори од кои сите пренесуваат ризик од осигурување, осигурителот не треба да го прегледа секој договор во книгата за да одреди неколку недеривативни договори кои пренесуваат незначаен ризик од осигурување.
- Б26 Од точките Б3–Б25 произлегува дека ако со договор се плаќа надомест во случај на смрт кој го надминува износот платлив во случај на преживување, договорот претставува договор за осигурување, освен ако паричниот надомест во случај на смрт е незначителен (проценето врз основа на договорот, а не врз основа на вкупниот збир на договори). Како што е кажано во точка Б24(б)) откажување по смрт или укинување или отстапување на побарување не се вклучени во оваа проценка доколку ова откажување од побарување не го компензира имателот на полиса за ризикот кој претходно постоел. Слично, договор за анuitет кој исплаќа редовни износи до крајот на животот на имателот на полиса претставува договор за осигурување, освен ако вкупните животно условени надоместоци се безначајни.
- Б27 Точката Б23 се однесува на дополнителни надомести. Овие дополнителни надомести би требало да вклучат барање за предвремена исплата на надоместите доколку осигураниот настан се случи и плаќањето не е корегирано за временската вредност на парите. Еден пример е целосно

⁴ За оваа цел, договорите кои се склучиле истовремено со една страна (или договори кои се инаку независни) формираат единствен договор.

животно осигурување на фиксен износ (со други зборови, осигурување кое обезбедува фиксен паричен надомест во случај на смрт секогаш кога имателот на полиса ќе умре, без датум на истекување на покритието). Извесно е дека имателот на полиса ќе умре, но неизвесен е датумот. Осигурителот ќе претрпи загуба на овие поединечни договори доколку имателот на полисата умре порано, дури и ако не постои целокупна загуба на цела книга на договори.

- Б28 Доколку договорот за осигурување се одвои на компонента на депозит и компонента на осигурување, значајниот пренос на ризикот од осигурување се оценува во однос на компонента на осигурување. Значајноста на ризикот од осигурување пренесен со вграден дериватив се оценува во однос на вградениот дериватив.

Промена на степенот на ризик од осигурување

- Б29 Некои договори не пренесуваат никаков ризик од осигурување на издавачот на почетокот, иако покасно тие го пренесуваат ризикот од осигурување. На пример, да земеме еден договор кој обезбедува одреден поврат на инвестиција и вклучува опција за имателот на полиса да ги користи приносите од инвестицијата по доспевањето за купување на животно условен надомест по тековни цени кои осигурителот ги бара од други осигуреници во периодот кога имателот на полиса ја користи опцијата. Договорот не го пренесува ризикот од осигурување на издавачот се додека опцијата не се изврши, бидејќи осигурителот е слободен да ја одреди висината на надоместот врз основа која го одразува ризикот од осигурување пренесен на осигурителот во тоа време. Меѓутоа, доколку договорот го специфицира износот на надоместот (или основата за сетирање на износот на надоместот), договорот го пренесува ризикот од осигурување на издавачот на почетокот.
- Б30 Договор кој се квалификува како договор за осигурување останува договор за осигурување се додека сите права и обврски не се укинат или не истечат.